

P.Z. br. 325

HRVATSKI SABOR

KLASA: 711-01/18-01/02

URBROJ: 65-18-02

Zagreb, 30. ožujka 2018.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjeni i dopunama Ovršnog zakona*, koji su predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijeli Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e, Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista i Klub zastupnika Hrvatske seljačke stranke, aktom od 23. ožujka 2018. godine.

Za svog predstavnika, koji će u njihovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klubovi su odredili Gorana Aleksića, zastupnika u Hrvatskome saboru.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 325

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika Živog zida i SNAGA-e

Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista

Klub zastupnika Hrvatske seljačke stranke

U Zagrebu, 23. ožujka 2018.

H6**NP*711-01/18-01/02*6532-18-01**H6

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	30-03-2018		
Klasifikacijska oznaka:	711-01/18-01/02.	Org. jed.	65.
Uredbeni broj:	6532-18-01	Pril.	Vrij.
		1	00

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjeni i dopunama Ovršnog zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora (NN 81/13), podnosimo Prijedlog zakona o izmjeni i dopunama Ovršnog zakona.

U skladu sa člankom 174. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskog sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će zastupnik Goran Aleksić.

Klub zastupnika Živog zida i SNAGA-e

Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista

Klub zastupnika Hrvatske seljačke stranke

U. Z. Javor Vlaović

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. i članku 85. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

Pozitivni Ovršni zakon ne zadovoljava potrebne ustavne kriterije jednakosti pred zakonom i kriterije vladavine prava te je izrazito opterećen odredbama koje pogoduju enormnim zaradama na postojećim dugovima. Tako se tim zakonom omogućuje da na dugovima dužnika koji su očigledno zapali u financijsku krizu te ne mogu plaćati svoje dugove zarađuju:

- javni bilježnici
- odvjetnici
- FINA
- vjerovnici na zateznim kamatama.

Osim toga, uslijed tako napisanoga zakona koji omogućuje serijsku proizvodnju novca na dugovima, pojavio se i novi sloj „poduzetnika“, a to su agencije za naplatu dugovanja. Te agencije otkupljuju loše kredite i druge nenaplative dugove od originalnih vjerovnika po nižim cijenama, pa kasnije zarađuju na razlici cijene duga i duga koji su te agencije spremne naplatiti. No, zaradu čine i zatezne kamate. Pa se tako nerijetko događa da na zateznim kamatama godinama polako kapa novac u džep vjerovnika, a da dužnik uopće niti ne zagrebe glavnica duga. Svakako su potrebne i intervencije u Zakon o obveznim odnosima, jer i u tome zakonu postoje vrlo nepovoljne ugovorne odredbe koje stvaraju nejednakost prava i obveza između vjerovnika i dužnika te omogućuju vjerovnicima višegodišnju zaradu na zateznim kamatama. Stoga će biti potrebno propisati način otplate dugova tako da se najprije otplaćuje glavnica, a tek potom zatezne kamate te da se zatezne kamate ne naplaćuju nakon što dosegnu iznos glavnice duga.

Posebice je Ovršni zakon nepovoljan u odnosu na jedinu nekretnine koja služe za stanovanje. ta nekretnina nedovoljno je zaštićena od ovrhe, čime se omogućuje vjerovnicima da za relativno male iznose dugova dolaze do vrlo vrijednih nekretnina za cijenu 60% od vrijednosti nekretnine. Pitanje pravične procjene vrijednosti nekretnina također je vrlo upitno u takvim situacijama.

Predviđeno je da se zakon primjenjuje od dana stupanja na snagu, pa prema tome nema retroaktivno djelovanje te nema utjecaj na smanjenje već postojećih dugova, nego samo na smanjenje budućih dugovanja.

Zbog svega navedenoga potrebno je izmijeniti Ovršni zakon u skladu s ovim prijedlogom.

b) Posljedice koje će proisteci donošenjem Zakona

Posljedice primjene predloženih izmjena bit će:

- smanjeni troškovi ovršnoga postupka za ovršenika, jer više neće biti moguće odvjetnički trošak uključiti u trošak ovrhe koje provode velike pravne osobe

- onemogućavanje ovrhe od strane banaka koje nisu ugovorile na pravilan način kamatnu stopu
- povećanje minimuma glavnice duga za koji je ograničena ovrha nekretnine
- primjena ograničenja ovrhe cijeloga primanja na sve ovršenike, bez obzira kada su ugovorili neki pravni posao.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje ovoga Zakona ne zahtijeva dodatna sredstva iz državnog proračuna te posredno omogućuje rasterećenje dužnika opterećenih prevelikim troškovima ovršnih postupaka, a time i dodatno punjenje proračuna uslijed povećane potrošnje u dugoročnom razdoblju.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA OVRŠNOG ZAKONA

Članak 1.

U Ovršnom zakonu (Narodne novine 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17), u članku 14. dodaje se stavak 10. koji glasi:

„(10) Svoje odvjetničke troškove u postupku ovrhe snosi ovrhovoditelj, ako je ovrhovoditelj pravna osoba s godišnjim prihodom većim od 3 milijuna kuna.“

Članak 2.

U članku 80.b broj 20.000,00 zamjenjuje se brojem 50.000,00 te se dodaju stavci 4., 5. i 6. koji glase:

„(4) Nije dopuštena ovrha na nekretnini ako se ovrha provodi radi dugovanja po kreditu u kojemu je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, a u kojem nije niti ugovorom niti aneksom ugovora ugovoren promjenjivi parametar i fiksni dio kamatne stope. Vjerovnik mora za dugovanja iz kredita s promjenjivom kamatnom stopom kod pokretanja postupka ovrhe priložiti dokaz da je ugovorio s dužnikom promjenjivi parametar i fiksni dio kamatne stope.

(5) Nije dopuštena ovrha jedine nekretnine u kojoj fizička osoba ima prebivalište, ako na toj nekretnini nije zasnovano založno pravo. Izuzetno, sud će, kad to pravičnost zahtijeva, odrediti i provesti ovrhu na nekretnini iz ovoga stavka ako ovršenikova obveza potječe iz izvanugovornog obveznog odnosa.

(6) Izuzetno, sporazumom vjerovnika s dužnikom moguća je ovrha nekretnina iz stavaka 4. i 5. ovoga članka.“

Članak 3.

U članku 202. dodaje se stavak 14. koji glasi:

„(14) Ovaj članak primjenjuje se na sve privatne isprave, bez obzira na to kada su one potpisane.“

Članak 4.

(1) Ovaj Zakon primjenjuje se na sve ovršne postupke, bez obzira kada su oni pokrenuti i po kojem zakonu su pokrenuti.

(2) Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u Narodnim novinama.

V. OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Veliki udio u dugovanjima čine odvjetnički ovršni troškovi. Ovršni postupak ne zahtijeva naročiti intelektualni angažman te se radi o serijskoj proizvodnji zarade na dugovanjima građana, stoga je zbog pravičnosti i smanjenja troškova ovrhe potrebno propisati da velike pravne osobe same plaćaju odvjetničke troškove ovrha, čime će se ovršenici dodatno rasteretiti, ali će se time omogućiti i kvalitetnija naplata dugova glavnice. Pravne osobe s velikim prihodima trebale bi biti u mogućnosti samostalno pokretati ovršne postupke, a ako to nisu u mogućnosti, onda mogu unajmiti odvjetnike, ali ih u tome slučaju trebaju same i platiti. To je potrebno zbog pravičnosti i ograničavanja serijske zarade novca na dugovima, kao što to čine pojedini odvjetnički uredi, koji onda čak plaćaju jamčevinu onima koji budu zatvoreni zbog sumnje u kriminalna djela. Konkretno, nije li jedan odvjetnik platio jamčevinu iz svojih sredstava za jednog gradonačelnika? Bi li platio da nije prije toga itekako imao koristi od velike pravne osobe u vlasništvu grada i ovršnih poslova koje je radio za njih? Takve situacije koje mirišu na korupciju neće biti moguće ako se prihvati predložena dopuna.

Uz članak 2.

Predloženim izmjenama pravičnije se određuje minimalni iznos glavnice duga na temelju kojega bi se pokrenula ovrha jedine nekretnine. Ograničenje ovrhe nekretnine glavnicom duga koja nije manja od 50.000 kn svakako je optimalan iznos koji će pravičnije zaštititi nekretninu u vlasništvu dužnika.

Činjenica jest da banke u 100 000 do 200 000 kredita s promjenjivom kamatnom stopom do danas nisu ugovorile promjenjivi parametar i fiksni dio kamatne stope te je nedopustivo da se nepoštenom poslovnom subjektu koji niti nakon pravomoćne presude u kolektivnom sudskom sporu nije promijenio svoje nezakonito ponašanje, u čemu mu itekako pomažu HNB i vlast svojim nečinjenjem, dopušta da ovršuje dužnika zbog njegovih dugova koji su velikim dijelom nezakoniti.

I konačno, potrebno je spriječiti ovrhu jedine nekretnine koja nema založno pravo, osim ako bi to bilo pravično zbog vjerovnikovih prava, o čemu odlučuje sud.

Uz članak 3.

Potrebno je nedvojbeno spriječiti ovrhe cijelih primanja bez obzira na prethodne izjave o tome. Ovrhe cijelih primanja neustavne su, o čemu svjedoči i presuda Ustavnoga suda U-III/1248/2008 kojom je nedvojbeno rečeno da se ne smije ovršiti cijelo primanje, jer je to protivno članku 55. Ustava po kojemu svatko ima pravo na zaradu kojom može sebi i obitelji osigurati dostojan život, ali je protivno i članku 1. Ustava po kojemu je Republika Hrvatska socijalna država.

Uz članak 4.

Nomotehničko uređenje prijelaznih i završnih odredaba.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Troškovi postupka

Članak 14.

- (1) Troškove postupka u svezi s određivanjem i provedbom ovrhe i osiguranja prethodno snosi ovrhovoditelj, odnosno predlagatelj osiguranja.
- (2) Ovrhovoditelj, odnosno predlagatelj osiguranja dužan je troškove postupka predujmiti u roku koji sud odredi. Sud će obustaviti ovrhu, odnosno osiguranje ako troškovi ne budu predujmljeni u tomu roku, a bez toga se ovrha ili osiguranje ne mogu provesti. Ako u roku ne budu predujmljeni troškovi o kojima ovisi poduzimanje neke radnje o kojoj ne ovisi provedba ovrhe, ta se radnja neće provesti.
- (3) Troškove postupka koji je sud pokrenuo po službenoj dužnosti prethodno predujmljuje sud iz svojih sredstava.
- (4) Ovršenik, odnosno protivnik osiguranja dužni su ovrhovoditelju, odnosno predlagatelju osiguranja naknaditi troškove koji su bili potrebni za ovrhu ili osiguranje.
- (5) Ovrhovoditelj, odnosno predlagatelj osiguranja dužni su ovršeniku, odnosno protivniku osiguranja naknaditi troškove koje su im neosnovano prouzročili.
- (6) Zahtjev za naknadu troškova podnosi se najkasnije u roku od trideset dana od dana završetka postupka.
- (7) O troškovima postupka odlučuje sud u ovršnom postupku i u tom postupku određuje, na prijedlog stranke, ovrhu radi njihova ostvarenja.
- (8) Ovrhovoditelj, odnosno predlagatelj osiguranja mogu već u ovršnom prijedlogu ili prijedlogu za osiguranje zatražiti da se, radi naplate predvidivih troškova postupka, odredi ovrha protiv ovršenika, odnosno protivnika osiguranja. Na temelju takvoga rješenja o ovrsi sud će provesti mjere kojima se u korist ovrhovoditelja, odnosno predlagatelja osiguranja na dijelovima imovine ovršenika, odnosno protivnika osiguranja zasnivaju prava koja osiguravaju buduće namirenje troškova postupka.
- (9) Ako ovrhovoditelj, odnosno predlagatelj osiguranja u ovršnom prijedlogu ili prijedlogu za osiguranje zahtijeva određivanje ovrhe za predvidive troškove, dužan je u ovršnom prijedlogu ili prijedlogu za osiguranje posebno navesti za koje nastale troškove zahtijeva naknadu i njihov ukupni obračun te za koje predvidive troškove zahtijeva određivanje ovrhe i njihov ukupni obračun.

Posebni uvjeti za određivanje ovrhe na nekretnini

Članak 80.b

- (1) Sud će prijedlog za ovrhu na nekretnini odbiti ako glavnica tražbine radi čijeg se namirenja ovrha traži ne prelazi iznos od 20.000,00 kuna, osim ako je prijedlog podnesen radi prisilnog ostvarenja tražbine radi zakonskoga uzdržavanja ili tražbine radi naknade štete uzrokovane kaznenim djelom.

(2) Ako glavnica tražbine radi čijeg se namirenja ovrha traži prelazi iznos od 20.000,00 kuna, sud može odbiti prijedlog za ovrhu na nekretnini ako ocijeni da bi prodaja nekretnine narušila pravičnu ravnotežu između interesa ovršenika i interesa ovrhovoditelja.

(3) Pri ocjeni je li narušena pravična ravnoteža iz stavka 2. ovoga članka, sud će uzeti u obzir okolnosti slučaja, a osobito:

- je li vrijednost tražbine koja se namiruje nerazmjerno manja od vrijednosti nekretnine na kojoj se predlaže provesti ovrhu,
- je li ovrhovoditelj učinio vjerojatnim da je ovrha na drugim predmetima ovrhe bila bezuspješna, odnosno da nema drugih prikladnih mogućnosti da se tražbina u cijelosti ili u pretežnom dijelu namiri,
- služi li nekretnina za stanovanje i zadovoljavanje osnovnih životnih potreba ovršenika te ima li ovršenik drugih nekretnina ili drugih mogućnosti da svoje potrebe zadovolji,
- ima li ovrhovoditelj osobito opravdan interes za hitnim namirenjem tražbine radi ostvarenja vlastitoga uzdržavanja ili drugih važnih razloga,
- je li se ovršenik izjavom sadržanom u javnoj ispravi ili ovjerovljenoj privatnoj ispravi izričito suglasio s time da ovrhovoditelj radi namirenja određene tražbine zatraži namirenje prodajom određene nekretnine.

Zapljena po pristanku dužnika

Članak 202.

(1) Dužnik može privatnom ispravom potvrđenom kod javnog bilježnika dati suglasnost da se radi naplate tražbine vjerovnika zaplijeni njegova plaća, odnosno drugo stalno novčano primanje, osim u dijelu u kojem je to primanje izuzeto od ovrhe. Suglasnost kojom se dopušta pljenidba plaće, odnosno drugog stalnog novčanog primanja za iznos koji je izuzet od ovrhe, ne proizvodi pravne učinke.

(2) Isprava iz stavka 1. ovoga članka izdaje se u jednom primjerku, ima značenje pravnog posla iz članka 77. stavka 1. ovoga Zakona, a poslodavac ovršenika na temelju te isprave dužan je zaplijenjeni dio plaće isplatiti, odnosno isplaćivati ovrhovoditelju po isteku roka od šezdeset dana od dana njezina primitka.

(3) Ispravu iz stavka 1. ovoga članka s učincima dostave rješenja o ovrsi poslodavcu dostavlja vjerovnik, putem davatelja poštanskih usluga preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom ili preko javnoga bilježnika.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, zapljena na temelju suglasnosti dužnika nema utjecaja na provedbu ovrhe na plaći radi namirenja tražbine po osnovi zakonskoga uzdržavanja, naknade štete nastale po osnovi narušenja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete po osnovi izgubljenoga uzdržavanja zbog smrti davatelja uzdržavanja.

(5) Isprava iz stavka 1. ovoga članka ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje se može tražiti ovrha protiv dužnika i na drugim predmetima ovrhe.

(6) Odredbe stavaka 1. i 4. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na jamca ako je dao suglasnost iz stavka 1. ovoga članka.

- (7) Za dopuštenost izjave o suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka mjerodavni su činjenično stanje i podaci iz članka 173. stavka 3. ovoga Zakona u vrijeme potvrde te izjave kod javnog bilježnika.
- (8) Oblik i sadržaj isprave iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.
- (9) Poslodavac će provesti ovrhu na zahtjev osobe koja u ispravi iz stavka 1. ovoga članka nije označena kao vjerovnik, odnosno protiv osobe koja u ovršnoj ispravi nije označena kao dužnik u slučaju iz članka 32. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.
- (10) Poslodavac će nastaviti provoditi ovrhu na zahtjev i u korist osobe koja u ispravi iz stavka 1. ovoga članka nije označena kao vjerovnik u slučaju iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona na način da će zastati s isplatama, a presliku isprave kojom se dokazuje da je tražbina prenesena ili da je na drugi način prešla na novog vjerovnika dostaviti prvobitnom ovrhovoditelju sukladno odredbi članka 8. ovoga Zakona.
- (11) Poslodavac će provoditi ovrhu na zahtjev ovrhovoditelja protiv osobe koja u ispravi iz stavka 1. ovoga članka nije označena kao dužnik u slučaju iz članka 32. stavka 4. ovoga Zakona, na način da će u odnosu na novog ovršenika postupiti kao da mu je dostavljeno rješenje o ovrsi kojim je određena pljenidba određenog dijela plaće.
- (12) Prvobitni ovrhovoditelj, odnosno novi ovršenik ovlašten je pred nadležnim sudom tražiti donošenje rješenja kojim se nalaže poslodavcu da odgodi isplatu plaće odnosno rješenje kojim će se nastavak pljenidbe i prijenosa plaće proglasiti nedopuštenim, u kojem slučaju se na odgovarajući način primjenjuje odredba članka 210. ovoga Zakona.
- (13) Ako poslodavac u roku od 60 dana od dana kada mu je dostavljena isprava iz stavka 10. ili 11. ovoga članka ne zaprimi drukčiju odluku suda, nastavit će s isplatama plaća u korist novog ovrhovoditelja.